

KIADÓHIVATAL:
Budapest, Eszterházy-utca
12. sz.

Előfizetési díj:
Egész évre... 4 frt — kr.
Fél évre... 2 frt — kr.
Negyedévre... 1 frt — kr.
Egyes szám ára: 8 kr.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, pénz s értékküldemények reklamációk általában a lap anyagi részét illető levelezések pedig a főt. szerkesztőhöz (Gyöngyösi-utca 9. sz.) intézendők.
Megjelen minden pénteken.

NÉPJOG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Budapest, Vas-utca 15. sz.

Előfizetési díj:
Egész évre... 4 frt — kr.
Fél évre... 2 frt — kr.
Negyedévre... 1 frt — kr.
Egyes szám ára: 8 kr.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, pénz s értékküldemények reklamációk általában a lap anyagi részét illető levelezések pedig a főt. szerkesztőhöz (Gyöngyösi-utca 9. sz.) intézendők.
Megjelen minden pénteken.

Figyelmeztetjük és kérjük tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, hogy újabb megrendeléseiket mielőbb megtenni méltóztassanak.

Lapunk előfizetési ára:

Egy évnegyedre	1 frt
Félévre	2 „
Egész évre	4 „

Az előfizetési pénzek legalkalmasabban postautalványokkal küldetnek.

Társadalmi válságok.

Harmincz esztendő óta egy év sem vallhatja magát munkabeszüntetésekben oly gazdagnak, mint az idej. A mostani sztrájkoknak még az a gonosz kísérője is van, hogy a fölbőszült munkás nép nem maradt meg a közönséges kihágásoknál, hanem vérengzés is tette. Mindenütt azonban a hatalom leírta győzni. Így történt Belgiumban, Észak-Amerikában, Franciaországban, daczára ennek azonban, a nagy mozgalmától el nem vitatható az, hogy napról napra szélesebb alapot nyer és erőben gyarapul. A mi így évek óta készülöben van, az hasonlít egy tüzhányó hegyhez, melyben forr és gőzölg. A kulturálatlanok csak idővel fog kitörni a tűz egész hatalmával — ha csak az egész társadalmi rend változást nem szenved — a szegények javára, s mondjuk ki mindjárt: a szegények által, a mi azonban nem fog az ő javukra történhetni akkor, ha minden ismétleten jöttmentnek hangzatos szavaira hallgatva, az emberi érzelmeket alárendelik a fölforgatás eszméjének. Ha jogosnak is a szegény munkások követelményei, de úgy nem neki vadulva igyekeznek, ha rohamosan a társadalomban. A vulkán ki törhet majd idővel rombolva és sokat megsemmisítve, de ez által a munkás nép helyzetén nem javítva.

Létezik egy szocialista szövetség Amerikában az ipar lovagjai, melynek tagjai iparosok ugyan, de olyanok, kik nem szeretnek dolgozni, vagy pedig nagyon szeretik azt, a mi nem az övék. E szövetség működő tagjai folytonosan azon fáradoznak, hogy iparos segélyeket és munkásokat a munka beszüntetésére bírjanak. Céljük az, hogy az akkélyesére bírjanak. Céljük az, hogy az akkélyesére bírjanak. Céljük az, hogy az akkélyesére bírjanak.

Az ipar lovagjai-nak bünös keze jönnek a nagyobb sztrájknál fölismerhetők, át Európán az atlanti oceánuson az ő ügynökeik és hálójukba is zsebelnek a hol csak tudnak. A munkásokat fölismerhetik ezeknek üzelmeit s hatóságok fölismerhetik a bűjtőgatókat. mindig jókor befoghatnák a bűjtőgatókat. A munkások pedig megtanulhatnák azt, hogy a gyilkossággal párosult erőszak nem jó eszköz az ő helyzetük megváltoztatására.

A legújabb társadalmi válságokat sokkal könnyebben lehetne megszüntetni, a szegény munkás népen sokkal könnyebben lehetne igazán segíteni, ha ezek a munkások maguk észhez térnének. Hiszen nagyon jól tudják ők, hogy velük rokonszenvez az emberiség legnagyobb része, de ezt a rokonszenvet elveszítik, ha ők elfajulva elvadulnak s fölforgatókka aljasulnak.

A fekete halál.

A fekete halál csak nem akar fölhagyni rettenetes munkájával. A harmadik éve már, hogy folyvást uton van.

Előtte a rémület jár, vele a pusztulás, nyomán a gyász és siralom. Utját sirkeresztek jelzik.

Tavalyelőtt Spanyolország népe között pusztított; tavaly Olaszországban és Franciaországban suhogtatta éles kaszáját. Ez idén ismét a czitromok hazájában nyujt bő keresztet a sirásoknak.

Ugy látszik, hogy nálunk is látogatást szeretne tenni. Már ott ólalkodik határainkon: a kikötő-városokban.

Triesztben már több koleraeset történt; Fiumében pedig épp e napokban halt meg egy szegény kovácsmester a kolera tünetei között.

Legyünk résen, mert a fekete halál nem ismeri a tréfát. Ő kigyelmét nem lehet ám egyszerű miniszteri rendelettel kitiltani az országból, mint például a lázító oláh újságokat. Belopózik bármily erős kordont vonunk is ellenébe a határokon. Eljön a szellő szárnyán, a levegő parányai közé rejtözve, titkon, észrevétlen.

Egyetlen egy óvszerünk van ellene, a melytől úgy fél, mint az ördög a tömjénfüsttől. Ez óvszer: a tisztaság.

Hatóságok és egyesek ügyeljenek tehát a köztisztaságra.

Lakásainkat tartsuk tisztán, szellőztessük a szobákat. Élünk mértékletesen; legyen rá gondunk, hogy gyermekeink tele ne legyenek magukat éretlen zöldgyümölcsessel.

A megyék, városok, községek előljárásságai vegyék kezükbe a közegészségügyi törvénykönyvet és szerezzenek annak minden pontjában érvényt.

A veszély még távol van. Lehetséges, hogy elkerül bennünket a fekete halál; de azért már most, jó előre el kell készülnünk ellene.

Szaktekintélyek, világhírű orvosok állítják, de a tapasztalat is bizonyítja, hogy a kolera sokat veszített régi erejéből. Nem pusztít többé olyan kegyetlen dühvel, mint régente. Megszelidült, mint az emberevő indiánus, ha Európába kerül.

Megszelidülésének egyik kétségtelen főoka az, hogy az utóbbi évek alatt sokat javultak Európaszerte a közegészségügyi viszonyok. A hatóságok, okulva a mult keserű tapasztalatain, sokkal nagyobb gondot fordítanak a tisztaságra, mint ezelőtt.

Távol legyen tőlünk, mintha mi rémhírekkel akarnók a közönséget riasztgatni, csak intünk, míg nem késő.

Amugy is elég csapás sujtja untalan a magyarok hazáját.

Ne engedjük tehát még a fekete halált is közénk, ha böles előrelátással távol tartatjuk portánktól.

Elvégre a tisztaságnak még koleramentes időben is hasznát vesszük. Hiszen a tisztaság és a mértékletes életmód az egészség legfőbb fentartói.

A hatóságok egészségügyi intézkedései tehát még abban a kedvező esetben sem vesznek kárba, ha a fekete halál Triesztben sarkon fordul, s letéve emberirtó kaszáját, visszatér oda, a honnan utra kelt: Ázsia bűzös mocsaraiba.

Hogy áll a világ?

Oroszország haragszik Haragszik, mert Montenegró fejedelme, Nikitta, Bécsbe utazott, a hol jó fogadtatásban részesült. Haragszik Sándor fejedeleme és a bulgár népre, mert a „papát“, a minden oroszok és szlávok papáját nem szeretik gyermeki szeretettel; haragszik a portára, mert ez nem tesz mindenben eleget Oroszországnak; haragszik az egész világra; az orosz ujságok nagy háborút állítanak kilátásba. Monarkhiáknak tehát nagy elővigyázatra lesz szüksége; használja föl a mostani szünidőket jól és bölcse, ha tudja!

Franciaországban a törvényhozás kimondotta, hogy az uralkodó házából származott hercegek száműzetnek a francia területéről. Annak idején, mikor az erre vonatkozó törvény, még mint javaslat épen parlamenti tárgyalás alatt volt, megmondottuk, hogy a republikánusok nem maradnak meg csupán a hercegek száműzésénél. Megtevéen az erőszakoskodásban az első lépést, megteszik a többi is. Alig néhány napja, hogy ezt megirtuk és most érkezett párisi ujságok már is igazolják állításunkat. A baloldali képviselő csoportja értekezletet tartva, elhatározta, hogy két másik kamarai csoporttal együtt, a kormánytól a közigazgatási tisztviselői személyzet epurációját fogja követelni. Ez elhatározás által keltett bámulatát a „Temps“ a következőkben fejezi ki: „A vérbeli hercegek száműzése után a tisztviselő személyzet epurációja! Ugyanazon okok és illúziók következtében ugyanaz a politika. A mult évi október 4-iki választások alkalmával a köztársaságiak több helyen nevezetes vereséget szenvedtek. E vereségek a köztársaságiak által elkövetett hibák eredményeül tekintendők, a mely hibákat beismerni és helyrehozni kellene. De mit tesznek ők? Nem ismerik be hibáikat, hanem embereket keresnek, a kiket megbüntessenek; bűnbakokat, a kik helyettök szenvedjenek. Megtámadják a vérbeli hercegeket, minisztereket, a tisztviselőket és mindenkit, csak önmagukban nem találnak hibát. — Ez a politika a megtorlás politikája és ez nem vezet jóra.“

Franciaország most csaknem teljesen ki van szolgáltatva a szabadkőműveseknek és ezek mindene előtt a kath. egyháznak üzentek hadat. A múlt ezt megtették, azóta gyors egymásutánban követték el a legerőszakosabb tényeket, mintha csak szédősen vágnák a fát önmaguk alatt. Vakság, verettek meg s nem látják, nem akarják belátni, hogy rohamosan közelednek az örvény felé, mely valószínűleg őket fogja elnyelni legelőször.

A londoni választási kihágások miatt panaszkodik a „Times“ és a többi között ezeket mondja: „A zavargók szervezett tömeget képeznek. Terv szerint járnak el, mely egyszerűen és hűsosan biztosítja a czélt Gondoskodnak róla, minden unionista-meetingen oly nagy számmal gyenek jelen, hogy rendezavarást idézhessenek. Neha megelőlegesnek a zajongással és kiabálással, hogy a szónokokat ne lehessen hallani. De tulsúlyban vannak, ott nem elégesnek meg felrendszabályokkal, vagy kevesebbel, mi meeting teljes meghiusításával. Legfeltűnőbb kalmattak ezt a taktikát a m. hó 18-án vonshire-Streeten Raymond Luellyu uni képviselő-jelölt érdekében tartott meeting mával. A csöveslék megostromolta az értekezési helyiséget. Norfolk herceget, a ki a meee elnökölt, torkon ragadták és a falhoz szori. Néhány jelen volt nőt fellöktek, úgy hogy nagyobb sérüléseket szenvedtek. De legrosszabb járt Luellyu, a képviselő-jelölt. Egészen bi hogy megtámadták és komolyan megsebez-

hogy a szenvedett sérülések halálát okozták vagy legalább siettettek. Luellyn szombaton este halt meg. A meeting óta képtelen volt a nyilvánosság előtt megjelenni. Vajjon meghülés okozta-e ezt, vagy a szenvedett sérülések, vagy — a mi legvalószínűbb — mind a kettő együtt: az iránt elternek a nézetek, noha számos bizonyíték szól a mellett, hogy a bántalmazások voltak halálának legfőbb okai. Ez az esemény előzmény nélkül vagy páratlanul áll a választási zavargások évkönyveiben.

SZAPULÓ.

Ebugatta hitvány ember,
Kit a hízegés megnyergel;
Hogy juthasson gyönyörködve
Hajh! a tejfölsz köcsögbe...

Ez a nóta még ekkép szól:
Hogy a tejfölsz fazékból
Bukhatik — azt nem is várva! —
A kulimászos ládába.

Azért hát az igazságát!...
Az illetet sohse hágd át;
Mert különben gonosz vónál,
Síma-gonosz a kigyónál!

Az ember, ha hízegkedő —
Mebühhődik, — ha kézre jő...
S kapóra jön mind az átnok!
Jobb hát igaz úton járnod.

Hogyha a „kis bíró“ kérdez:
Légy az igaz szóban kérges;
Ámde azt ne csak megélezd,
Mint a szájhős az erélyest!

Tudják azt a böles emberek,
Hogy ki számítva hízeg;
Legyen öreg vagy fiatal:
Síma szájjal csalni akar!

A tettető beszédekkel
Szívedet nem emeled fel;
Magad csald, — mást ha csald,
Nincs hiteled jó magyarnál.

Ki barátját nyalja-falja...
Szavainak sok az alja;
A ki másnak hálót vetett,
Czudar ember minden felett!

Ki hízeg: csúszik... mászik;
Nem nyerheti ég áldását!
Nemzedékről nemzedékre
Üri-veri saját vétke!

(Békés-Endröd.)

Balla M. Károly.

TÁRCZA.

Csöndélet.

A képviselőházat, sok asszonyoknak nagy gyönyörűségét becsukták immáron. Elhangzottak a legutolsó interpellációk is néhány „nem veszem tudomásul a miniszter ur választát“ — a „ház tudomásul veszi a miniszter ur választát“ — s a törvényhozók szétoszlottak a Sándor-utcai nagy kaput becsukták, s a folyosók is olyan csöndesekké és néptelenekké váltak, mint a minő szokott lenni nagy tanulmányozás idején a könyvtár.

Azok a folyosók! azok a kedves, bizalmas helyek, a hol miniszter és vérszomjas ellenzéki, újságíró és földbirtokos olyan szépen vannak meg egymás mellett, mintha nem a legellentétebbek, de talán épen rokonelemek volnának. Pedig ha marabb fog válni tűz a vízből s forradalmárból csöndes ember mint földbirtokos az újságíróból. Ámbár — bocsánat — egy példa erre a hihetlenségre mégis van, s ne vegye rossz néven a nyájias olvasó — s maradjon nyájias ennek daczára is, — ha a zszurnalisztika becsületének emelésére bátorodom egy kicsit eldicsekedni. Ép a képviselőház irói karzatának egyik legrégibb s általános szeretetnek örvendő tagja az, a ki úgy gondolom — nagy örökség után hozzájutott annyi tömörked pénzhez, hogy ennek az alapján jó csomó hitelt vehetvén igénybe, vásárolt valahol a főváros határában majdnem egész hold földet, a melyen van némi fű is, sőt állítólag őt, egész hat terebélyes akácza helye is ki van már rajta jelölve. Ezt a helyet ő úgy nevezi hogy „erdő“, azt a marék fűvet meg „kaszáló“, a többi a „föld“, az egész hold együtt pedig „birtok“.

A mikor már együtt volt a dominium is, meg az elnevezések rendszeren rá voltak tukmálva minden megeve és leendő részletre, akkor kezdett

Az orosz czárnak az öszre tervezett varsói utazása alkalmából a következő rendszabályok fognak életbe lépni:

1. Senki az utcára ne merészeljen menni, mert feje levétetik.

2. Senki fegyverzett szemmel ne járjon az utcán, mert agyonlövetik.

3. Minden kőszörült üveg megsemmisítendő száműzetés terhe alatt.

4. Minden birtokos tartozik a birtokát 50 méter mélységben kiforgatni, hogy nincsenek-e ott titkos aknák? Végre

5. Minthogy tapasztaltott, hogy a merénylők a bombákat a kezükkel dobják tehát mindenkinek a keze levágassék felakasztás terhe alatt.

Valóságos saját külön e czéira teremt kizárólagos tudósítónknak csak nagy nehezen sikerült e rendszabályokat az orosz hataron átsempészni s így mult számunkra már későn érkeztek. Ez adatok különben kimutaják, mily megható dolog is az, mikor az a tyuska így megy gyermekei közé!

Bécsnek új hóbéra van, a ki szeretne már praktizálni E czélből kis hirdetést adott fel ily formán:

„Kerestetik egy ügyes rablógyilkos gyors próbakasztatásra.“

Hogy kapott-e ajánlatot, nem hallottuk. Mi tudnánk neki egynehány jómadarat — persze, sasorru zsidót ajánlani.

HIREK.

— A hadsereg vezérkari főnökének tószítja. A tanulmányuton levő vezérkar, a mult hó 28-án érkezett Esztergomba, hogy a vidéken terepfölvételeket végezzen. A belügyminiszter előzetesen fávíratilag utasította Esztergom polgármesterét, hogy a netalán szándékolt tüntetéseknek idejekorán vegye elejét. Az utasításra egyáltalán nem volt szükség, a vezérkar a legtapintatosabban viselte magát sőt Beck báró vezérkari főnök a hercegrímás lakomáján elmondott tószttával okot adott Magyarország rokonszenvere is. Az altábornagy poharat emelt a hercegrímásra, mint Magyarország főpappjára, s azt kívánta, hogy az isten hosszú boldog életet adjon neki a magyar király, a magyar szent korona és a hozzátartozó országrezsek dicsőségére és boldogulására. Különösen hangsúlyozta, hogy a magyar király milyen kiváló gondot fordít Magyarország haladására, s hogy minden javára szolgáló mozgalmat örvendezőn vesz tudomásul. A megérkezés est-jén az ott állomásozó 26-ik szorezrét tisztikara táncmulatságot rendezett a vezérkar tiszteletére s a mulatságon a város intelligenciájának javarésze ott volt. A zenekar programjába Beck báró a csárdást is fölvetette.

a földbirtokos újságíró nagyon boldogtalan lenni, mert nem volt neki a „főjén“ kutyája. Kutyá nélkül pedig nincs tekintély. Aztán meg vagon irva, hogy „az ember ne legyen egyedül“.

— Hiszen nem voltam egyedül eddig sem, mondogatá némi hivallással, a mikor megszerez-tünk neki egy kölyök juhász kutyát mert ott volt az erdőszem, de azt elkergettem, mert vadorzáson kaptam.

Meg van neki a maga észjárása. Komondor kutyára vágyott, mert ámbár juhái nem voltak és nem lesznek a juhnyájak disze, a komondor vakkantása, csaholása volt nélkülözhetlen kelleke a birtoknak. Azóta nem is elégszik meg a földbirtokos czimmel, de hozzá teszi, hogy ő azonkívül kutyatulajdonos is, és büszkébb egy közönséges spanyol grandnál. Az „erdész“ a leendett akáczfák elcsapott öre, nem volt kitanult szakférfi, hanem csak szerényen egy elzúllott paraszt gyerek, a ki ott tengette az életét a zszurnaliszta birtok árka mellett, az árokfalba ázott lyukban a tavasz óta, míg tére az volt az életmódjának a terve, hogy lop valamit, becsukják, aztán majd elhúsel, a míg a hideg tart a börtönben. Ezt a közös csavargót földesuri nagylelkűséggel kinevezte a kutyatulajdonos jobbagynak s nevelendő akáczfái mellé megtette erdősznek.

Az erdősz egyszer azzal a panaszzsal járult a nemzetes ur elé, — jobbagya által ugy czimeztette magát, a miat az egy magyar gentryhez legjobban illik, ámbár ő sokkal inkább szeretett volna valami hű, magyar fordítást találni ehhez a kifejezéshez: landlord, — mondom, azzal panaszkodott az erdősz, hogy neki a nyakán akkora póffetege nőtt az éjjel, mint egy czipó.

Piócza! — mondá röviden, méltósággal a nemzetes ur, s bejött a fővárosba, testéhez nőtt kettős fogatán, végezni a dolgait.

A mikor estére ismét kiment a földre, előbb megvacsorált a városban, a „Sárga csikónál“, mert még nem jött meg a szakács Amsterdamból.

— Minek bízzák „előkelő“ zsidókra? A szatmári csizmadia ipartársulat hosszabb idő előtt bírártárt állított föl, hogy a tagok az anyagot olcsóbban kaphassák. A helyett azonban, hogy becsületes emberekre bízták volna az üzletet — zsidóra bízták a könyvvitelt s a raktárt zsidó előkelők kezelték. A nem szakértő iparosokból alakult felügyelő bizottság a kezelést rendszeren helybenhagyta. Az évenként támadt hiányok eddig 12000 forintra s a pordtak. Most nagy az ijedelem, a társulat emeletes háza valószínűleg rámegey. És a kezelők? Csak elmozdítottak!

— Jubiláló tanító. Tisch Lajos lippai általmi néptanító a közelmúlt napokban tetette a 25-ik zárvizsgát. Jubiláló korunkban ha valamit érdemes emlékeztetéssel tenni, bizonyára az egy tanítói pályán — e rögös uton — eltöltött 25 év. Tisch Lajos saját magától fejtett ki magyar tanítóvá, oly vidéken, a hol bizony tuskés a magyar tanító ösvénye. Megérdemli, hogy mi is éljents kiáltunk

— Radetzky és Magyarország. Abból az alkalmából, hogy egy Radetzky-emlékszóbor felállítására Bécsben erélyes mozgalom és gyűjtés indult meg, alkalmoszerűnek tartjuk a híres tábornagynak Magyarországhoz való viszonyát s katonai pályáját röviden megismertetni. Radetzky 1801-től 1805-ig mint a szász vértések ezredese Sopronban állomásozott. A párisi béke után 1814-ben a magyarországi csapatok felügyelője lett, 1815-ben, a háboru kitörésekor mint törzskari főnök Schwarzenberg herceg mellett működött s a hadjárat végén mint osztálytábornok visszatért Sopronba. 1818-ban Budára ment, hol mint parancsnokoló adlátus 1819-ig maradt. Mindezekben az állásokban megnyerő modorával és életvidor viseletével a vele érintkezők rokonszenvét megnyerte és sok barátot szerzett magának. A budapesti társaság eltesebb uri és női köreiben még az ötvenes években is sokat beszéltek róla. Radetzky 1809-ben lett az 5-ik huszárezred tulajdonosa mely még ma is viseli s örök időkkig megtartja az ő nevét. Ez az ezred több éven át az ő személyes felügyelete alatt állott Milánóban. A Radetzky huszárök büszkéek voltak az ezred tulajdonosára, a ki nem egy magyar nemes család ivadékát tiszt gyanánt felvette ezredébe. Wenckheim Károly gróf a ki még ma is él, hosszú időn keresztül szárnysegéde volt Radetzkynek s nőül vette leányát. A jelenlegi tizenöt magyar gyalogsági ezred nagyrésze több éven át Radetzky gróf tábornagynak alatt Olaszországban feküdt neve zetesen a 19, 32, 33, 48, 51, 52, 53 és 61-ik alatta állott ezeken kívül az 5-ik és 7-ik s később az 1-ső és 12-ik huszárezred. Mindezekben kívül még három magyar gránátos zászlóalj s az összes határori ezredek, az erdélyi kivételével, az ő parancsnoksága alatt vettek részt a hadjáratban. A magyar ezredek, melyek leginkább a magasabb békeleltszám miatt voltak Olaszországban helyőrségi szolgálaton s melyek közül a legtöbb

Ó t. i. mindent Amsterdamból hozatott. A kifelé „hajtás“ kissé elfárasztotta s némi irigységgel nézte, a mint az erdősz javában falatozgatott a tüzhely mellett valami jó, vörös hagymás illatu apróságot, a mi hasonlított az apróra vágott füstölt kolbászhoz.

— Mi az? — kérdé nagy uri leereszkedéssel.

— Tessen! — felelt alázatos rezignációval a jobbagy kertész, s nyujtva földesurának egy kanalat, kínálja a vacsorájával. A magyar „landlord“ erősen töprengett hogy elfogadja-e a hódolat eme nyilvánulását mig belátta, hogy megsértene ez alázatos gyöngéd lelket, ha nagyuri voltánál fogva gögösen elutasítaná, — s elfogadta.

Csöndesen falatozta s a mikor már semmi sem volt a csemegéből, azt kérdé a nemzetes ur, hogy a szóba ereszkedés jószágával tegye boldoggá és jutalmazza meg a jobbagyi ragaszkodást:

— Mi volt ez?

— A mit mondott — felelt elfásult közönyt nyel a siheder. — Piócza!

A mi ezután következett, ez költőietlenség nélkül is borzasztó volt: részletezése legyen nekem elengedve. S azért fátyolt kezembe, az éj legsűrűbb fátyolát, hogy eltakarjam e jelenet iszonyát. A borzalmak második következménye az lón, hogy a földes ur megvált a kertésztől és pedig mint maga mondá, s most már érthető is lélesen, e kifejezése: vadorzás miatt. Azzal a különbséggel, hogy nem töle orzotta a vadat, hanem belé.

Annak a kis zugocskának a képviselőház folyosóján, a hol a cigarettézók gyülekeznek össze, alig egy-két napig képeztek tárgyait olyan rémséges dolgok, mint a földesur újságíró, megvadult és kétszer fölámadt piócza, csirkefogóból lett erdősz és Amsterdamból hozatott hollandi faragású pennatok. Ez a szöglet csupa szellemóriásokból áll s annyira nagyra van, hogy még a

egy negyedszázaddal tovább állt közvetlenül a tábornagy parancsnoksága alatt, igazi lelkesedéssel csüggték hadvezérükön, a kiben meg volt az a ritka képesség, hogy minden nemzetiséget sajátjait szerint tudott méltányolni és a maga részére hódítani. Különösen kitűnt vitézsége által a 33. ezred Curtato, Mortuna, Novara és Livornónál, az 52-ik Castelmuro, S-Lucia, Montanara, Vicenza, Custozza, Volta, Milano, Mortara és Novaranál, a 48-ik Gona, Custozza, Dotta és Milanónál, az 53-ik Novaranál s az 52-ik és 51-ik Governolónál. Az 5-ik és 7-ik huszárezred — legalább részben — résztvett mindezekben a csatákban.

— **Vétkes bukás.** A fenytő törvényszék e napokban ítélte el egy Mandel Ignác nevű sertés-kereskedőt, a ki 1884-ben 113 000 frttal megbukott. A zsidóra, mivel sem könyveket nem vezetett, sem mérleget nem készített üzletéről, a vétkes bukás be lett bizonyítva és a törvényszék 100 — mondó száz forintot ítélte. De jó géft, száztizenháromezer forintért 100 frtot fizetni: tiszta nyereség 1129 perczent!

— **A szegényügy kezelése** a fővárosban eddig sok kívánni valót hagyott fenn és bár a hatóság e téren is, a főváros egyesítése óta több üdvös intézkedést tett, ezek mind csak egyes feltehető hiányok pótlására vonatkoztak, de rendszeres alkotást nem képeztek. Hogy a községi adminisztráció ezen fontos ága a főváros egyesítése óta nem rendeztetett, ez főképp két tényezőnek tulajdonítható. Egyik az, hogy a tanács az ügyosztály, melyhez a szegény ügy tartozott, annyira tul volt halmozva egyéb teendővel, mint ipar, közlekedési, illetőségi stb. ügyekkel, hogy nem rendelkezett idővel sem rendszeres alkotásra. A másik pedig a kerületi előjárások nem helyes szervezésében és szintén túlhalmozottságában keresendő. Ily körülmények között tehát nem csodálható, hogy a szegényügy kezelésének helyes megoldása késett. Az ügyosztályok újjászervezése óta azonban a helyzet lényegesen megváltozott. A szegénygyámoltás ellátására külön ügyosztályt alkottatott s azóta folyton tapasztaljuk, hogy a szegényügy egy-egy ága a fejlődő főváros igényeihez mérten megoldatik. Így szervezték a szerezhetőt, népkonyha-ügy, a hajléktalanok menhelyének üdvös intézménye stb. De hátra van a szegényügy általános szervezése. Ez azonban alaposan csak úgy vihető keresztül ha előbb a létező állapotok jó és rossz oldalát kellőleg megvilágítatik, szóval szerveztetik a szegényügyi statisztika. A tanács felismerve a teendők sorrendjét, a szegényügyi statisztika szervezésére vonatkozólag, véleményadás végett felhívta a fővárosi statisztikai hivatalt. A véleményét s a végrehajtásra vonatkozó részletes javaslatot most olvassuk a „Statisztikai havi füzetekben“, s ez kiterjeszkedik úgy az intézeti, mint a nem intézeti szegényügyre. Az intézeti szegényügynél a szegényházakat árvaházakat és gyermek-intézeteket tárgyalja, a nem intézeti szegényügynél pedig a magánosoknál el-

főrendiházi kritikust is, a ki nem Ghyecy Kálmán, csak akkor respektálja egy kisse, ha nagyon kiabál. Az igaz, hogy kiabál is ő folytonosan. Most már csöndes az a szöglet is, meg a többi is valamennyi, a mi eddigelé olyan nyüzsgő volt mindannyi, mint a titánokból összeverődött méhközp. Egyetlen olyan szöglete volt a folyosóknak, a hol mindig volt nagy csöndesség, de a szívek dobogtak leghangosabban, ott a miniszteri terem előtt. Ott szoktak állongani a kérelmezők frakkban, fehér keztyűsen, feszes tartásban s látható gyötrelemben. Körülöttük hullámszik a parlament tarka élete: mindenki ismeri egymást, beszélget enyereg, fecseg, „szervusz Pista!“, „szervusz Jankó!“ röpködnek egyik végtől a másikig; mindenki cigarettáz vagy másképp füstöl, sokan még rágicsálják a buffettől kihódított sonkás szeletet, nagyokat kacagnak, adomáznak hangosan évődnek szünetlenül, úgy, hogy még a karzatot őrző rendőr bácsi is kezdi magát kényelmesen otthonosan érezni, s eleinte mosolyog mindenfelé, mintha ő is a társasághoz tartoznék, pedig egy szót sem ért abból, a mi körülötte nyüzsgő: majd látva, hogy ezek mind nagyon tisztességes népség, a kinek a körmére nem kell vigyázni, kiveszi zsebéből Genovéva megható történetét s vaskos könyveket hullat szomorú sorsa fölött: mért hogy ugy kellett neki szegénykének felnevelkedni, mint egy öznönök: csak a kérelmező nem tudja, hogy mit csináljon már téltenségekben, a ballábával meg a jobb lábával, a mig a miniszternek odabent van dolga. Százszor is elmondja, hogy annál jobban tudhassa csendes mormogással: Kegyelmes uram! (Hm.) Szilárdan meg levén győződve arról, hogy kegyelmesség... (Hm.) Végre jó a miniszter és nagyon siet. Mert a minisztereknek mindig nagyon sok dolguk van a házban, minthogy ha mincsem ott dolguk, akkor ők nincsenek ott. S a jámbor kérelmező alig kezdi el tiszteletteljes hangajtsással, hogy miről levén szilárdan meggyőződve, a miniszter válik kérelmezővé:

helyezett gyermekek ügyével, a kerületi előjárások havi alamizsnaosztásával, a rendkívüli segélyezéssel, a szegényalapítványok kezelésével s a népkonyha ügygyel foglalkozik. — Most már csak az a kívánatos, hogy a beszerzendő statisztikai adatok alapján a szegényügy újjászervezése mielőbb a megoldás stádiumába jusson. Ez azonban meggyőződésünk szerint szoros összefüggésben van a kerületi előjárások újjászervezésével s így ez sem várható magára már sokáig.

— **Uri paszszió.** A bécsi „urak“ is értik ám és szépen gyakorolják azt az uri paszsziót, a mit a mi „uraink“ a budapesti uri kaszinóban. Mint Bécsből írják az utóbbi években az ottani jockey-klubban a hazardjáték oly megdöbbentő mértékben harapódzott el, hogy a legmagasabb arisztokrácia köréből egyre hangosabbak lettek a panaszok egész családok tönkremenése fölött. Hiába vetették magukat közbe a legbefolyásosabb egyének, a játék csak tovább folyt, sőt legmagasabb személyek határozott tiltó rendeletét sem respektálták. Most legutóbb öt estén át három uri ember összesen 280,000 forintot veszített. Ezt a roppant összeget egy fiatal gavallér egymagányerte el Erre a jockey-klub igazgatóságához az a nagyon határozott intés érkezett, hogy a hazardjátéknak azonnal vége legyen, különben a legszigorubb intézkedések fognak történni.

A diákság.

Könnnyű szívvel nehéz fejjel, egy új bizonyítványt és egy új esztendő terhével a vállán siet haza a tanuló nemzedék az iskolás városokból az áldott faluba, az áldott atyai házba, az áldott anyai szívre. A „klasszikus“ nyűgből Frary rózsaszínű könyvének illúziói viszik őt tovább a vákázó álmai fölött a középiskolai reform szelme virraszt.

Mitől könnyű a szíve?

A szabadságtól, mely köszönti a gondtalanságtól mely kecsgeteti, a kedvtől, mely viszi két havi függetlenségre. A hol órától függetlenül lehet aludni, tárczától és kosztosasszonytól függetlenül enni, inni, kortól függetlenül vadászni, pedellustól függetlenül — szivarozni és itt-ott még billárdozni is!

Mitől nehéz a feje?

A tulterheléstől-e? Attól-e, a mi benne van, vagy inkább attól, a mi nincsen benne? A görög-től-e jobban vagy az aritmetikától? Vagy éppen a némettől? Ki tudná megmondani? Valószínűleg száznak epen annyifelel.

A bizonyítvány szalvusz konduktusz, ha jó. Ha rossz, akkor minden jónak megrontója. Attól nemcsak a jövőt, hanem a jelent is feketének nézi az élet gondjaival küszködő apa. Tudniillik a fiú jövőjét és a — professzorok jelenét. Mert a rossz bizonyítványért a fiut korholjuk, a professzorait

— Könyörgök, egy kisse gyorsan, mert odabent szavaznak.

A mi legtöbbször annyira kihozza sodrából a frakkba öltöztetett ünnepegyességet, hogy egyébre sem képes minthogy átnyújtja kérvényét irásban s annyit nyög:

— Itt van! — Ezért ugyan kár volt fölutazni Mármarosból.

Hát most elcsöndesül ez a szöglet is, és Hivatalless Bendeguz és siránkozó Ágotha kisasszony nem szenvedik egy időre a várakozás gyötrelmeit.

Elcsöndesül a sötét, hátsó folyosó is.

A buffet ablakainak mélyedéseiben nem szövik többé a pártintrikat s nem tanácskoznak azon, hogy a megyékben támadt családi perpatverból hogyan lehessen csinálni szekaturát az ország színe előtt, a jobboldali folyosón nem tart többé udvart az ország derek tekintetes urának ő kegyelmessége, s nem suhan többé végig hosszú sóvány alakja Apponyi Albert grófnak, olyan áhítatosan, alázatosan nyájassággal fonva össze mellén ujjait, a mint az megkapó hasonlatosságánál fogva bizonyos hosszú, fekete alakokhoz, legjobban is illik hozzá. Nem hangzik többé sem itt, sem ott Csanád bányák recsesztető köhögése, az egyetlen tartalom, a mi a régi dohányültető, nemzetőr benderistából fönnmaradt, nem említve ékes fejét, melynek még ma is legdrágább kincse: a paróka; elcsitul az Orbán Balázs nehéz lepte is, a mely mindig úgy igyekezik hangzani mintha egy lovagvár fegyvertermének kőközkait kongatná, a midőn a toronyór trombitaharsogása azt jelenti, hogy im a tatár közeledik.

S elcsöndesül, mely mindig csöndes volt, a karzat is. Szép honleánykák, a kik ugy tekintenek alá az első órában, mint a szeráfok a másodikban ugy ásitának mint az emberek s a harmadikban ugy eltűnnek, mint a csalfa remény — isten veletek. Adieu, t. ház!

szidjuk. De a mit a fiú s a professzor együtt kapnak, azt összesen egymagára zudítjuk rá egy harmadik személyiségre: a rendszerre!

Mindez azonban nem akadályoz meg egy dolgot, azt, hogy a gyerek egy évvel idősb ne lett legyen s a kérdés, hogy mi lesz belőle, egy évvel hozzáánk szülekhöz közelebb ne lépett legyen. Ez csak a nagy gond és a fontos kérdés Magyarországon! Sajnos, hogy a kérdés eldöntésében rendszerint nagyobb szerepet játszik az apai s anyai hiság, mint a gyermek érdeke. Mert az minden kétségen felül álló dolog, hogy a jó fejű tanuló minden rendszeren többé-kevésbé győzedelmeskedik. Hiszen világos, hogy a világ temérdek jelentékeny elmével ékes és az emberiség története kitűnő férfiak híretől tündöklök. Egyes nemzetek tömegesen nevelik a tudósokat, a szűkséges képességeknek alig volt egy-egy kor hijával és voltak idők, midőn a jelességeket tömegesen produkálta egy-egy nemzedék. Ha mi ma mégis oly heveséggel és oly elkeseredéssel hadakozunk épen a középső oktatás rendszerének átváltása vagy megváltoztatása körül, mintha ez átalakítás nélkül tönkre kéne menni a világnak és sötétségnek s tudatlanságnak kellene reánk szakadnia, ugy világos, hogy ez tőlünk a dolgunknak erős tulajtasa Grammatici certant. A tudós nép veszedő nép. Dogmatikus és meghal egy betűért, ha egyszer belekapaszkodott. A gyakorlati emberek, a politikusok fogják a tudósok háborújának eredményét az életnek átadni. De se tudós, se politikus oly rendszert nem fog kitalálni, a mely megszünteti a rossz diákok intézményét. És halandó oly rendszert sem fog kispekulálni a mely nullifikálni lesz képes a szülek gyengeségét és hiúságát.

Erre az élet oktathat vagy kényszeríthet valakit. Magyarországon számos életpálya van, a melyre a magyar középosztály nem reflektál, a mely ez osztályra nézve nem létezik, a mely ennél fogva két jellemző vonással ékes középosztályunk hiján ránk nézve nagyon hiányos életpálya. A két jellemző vonás a találatkony friss elme és a magyar szív. A két pálya pedig a magánhivatalnok és az iparos pálya. Mind a kettő ép oly fontos, mint a mily jövedelmes. A magánvállalatoknál az arra való ember sokkal több anyagi sikert ér el, mint a mit elérhet a közpályán mint hivatalbeli. A rengeteg biztosító és pénzintézet, a temérdek vállalat, a gyárak roppant tömege hány ezer és tizezer embernek ad külön existenciát és nyit jövőt, százszor különb mint törvényhatóság és állam. És nézzünk körül, kik tartják megszállva ez állásokat? Izgató és rossz szándék nélkül mondom: Jeruzsálem foglalta el ezt a Kanahánt. Csodálkoztok-e aztán, hogy az orvosi és ügyvédi pályára is tódul a zsidó és jobban boldogul, mint a keresztény, holott az üzlet pénzes világa, a mely manapság legfőbbképpen foglalkoztat ügyvédet és házi orvost — mint városi lakó — ezzel csak a maga fajtájának kedvez, a mi természetes bennem is, benned is és ő benne is. Ott kell meg fogni a dolog nyelét: a magánhivatalok állásánál, oda kell irányozni a magyar fiatalág szemét és az apákét és a mamákét.

A másik állás az iparosoké. Oh, ne ijedjenek meg, tisztelt nem-iparos olvasóim! Ez Magyarország iparos föllendülésének a kérdése. A mi középosztályunk mindig osztozkodik egy kis örökségen. Nem sokon, de a mi egyre-egyre jut, az épen elégséges tökének egy szolid, egy biztos iparos vállalat megalapítására. Iparunk egyik betegsége, hogy iparosainknak nincs tőkéje. Szegény emberek szegény gyermekeit szegény sorsuk viszi az inasságra, a jó szerencse van hivatalba őket önállóságra segíteni. A kinek azonban egy kis apai örökségképeben a háta mögött áll az a jó szerencse, a kit az apja egy kicsit taníthatat világgá küldhet és végül dotálhat: azé a szerencse a mi iparos viszonyaink közt. S az a helyett, hogy mint ügyvéd tengődnek, vagy mint tisztviselő a fizetését pótolná örökségéből s teljesíthetetlen becsvágy, hiúságvágy és társadalmi állás gyötört rabja lenne egy életen át köztisztviselő polgár, egy-egy jó magyar az ég feje, egy-egy vállalat lelke, egy iparág disze lenne s az ország leghasznosabb fiainak sorában állana.

Ezt is forgassátok meg elmétekben, oh, szülok midőn iskolából hazatérő gyermekeiteket szivetekre öleltek s bizonyítványait nehéz szívvel vizsgálgtván jövendő sorsukban fő a fejetek.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Szerencse a veszedékben.** — A: Gondolatkitaláló ön? — B: Nem; miért? — A: Szerencse önre nézve, mert most sértve érezte magát.

— **Alfonz király gyűrűi.** Az ifjan elhalt Alfonz spanyol király egyszer étkezés előtt a kezét akarva megmosni, lehozta gyűrűit és a szolgálattelvő belső öltöztetőnek adta át. Mosdás után a király sietésében elfelejtkezett a gyűrűkről a cseléd pedig nem adta vissza. Körülbél, egy év múlva a királyt a kézmosásánál ugyanaz az öltöztető szolgálta ki. Mikor ko-

zét a lehozott gyűrűk után kinyújtotta, a király így válaszolt: „Ne bánts, maradjon lopni való másnak is.”

— Egy orvos, kinek segédelmével sok beteg költözött a jobb hazába, legujabban feltalált csodaszereinek külső borítékára e kétes értelmű szavakat nyomatta. „Köhögj, míg szeremet nem használod; de ha használtad, többé nem köhögsz.”

— Megkapta a magáét. Egy tolakodó udvarló bepanaszolja a mamánál fiatal leányát, hogy az őt szemtelennek és ostoba tolakodónak nevezte. — „Ne vegye rossz néven”, — válaszol a mama, — „az én leányom még olyan együgyű libácska, hogy nem tud hazudni.”

— Gondos asszony. — Asszony: Kedves férjem, te nagyon meghütötöd magadat, azért tehát ne haragudjál. — Férj: Hallottam a kopogtatást, te kedves teremtsé vagy; ugy-e az orvos van odakünn az előszobában? — Asszony: Nem, kedves férjem. — Férj: Nos, ki hát? — Asszony: A temetkezési társulat megbízottja.

Iza kisasszonynak gyönyörű, piros arczu kis fivére volt. Egy napon a kisasszony völegénye elragadtatásban megkérdezi a kis fiút: „Öcsém, mitől olyan szép piros a te két arczád? — A gyermek pár pillanatig hallgat, aztán így válaszol: „Némemnek arczfestékes pamacsától.”

— Okadatulás. A: Miért nem választottátok meg C urat bizottsági tagnak? — B: Azért, mert előbb is, mikor tag volt, az üléseken úgy horkolt, hogy az elnök felébredt.

— Váratlan fordulat. Knofelblüh ur, ön nyomorult koldus, a kinek alig van meg a mindennapi kenyere, ön meri leányomnak a dús gazdag bankár egyetlen leányának a kezét megkérni? Én nem is tudom, hogy mit bámuljak inkább, az ön vakmerő szemtelenségét-e vagy piszkos számítását? Mint hogy azonban a tőzsde emóerének szemtelenségre is, számításra is van szüksége, boldoguljon, önnek adom a leányomat.

VIDÉK.

Kié az érdem?

A vaág-vecsei kerület f. évi jun. 23-iki képviselő-választásáról.

Tornóc, jun. 30.

A kormány felhivatalos lapja nagy gezészt csap herczeg Odessalchly Arthurnak f. évi junius 23-án történt képviselővé megválasztása fölött. Irja a bizonyos lap, hogy a „nemes” herczeg 1675 szavazattal lett megválasztva a függetlenségi párti Mérey Lajos 495 szavazata ellenében. Hát ez mind igaz. Csakhogy azon „óriási” többség a korteskedés legundokabb eszközeivel, 15—16 ezer frtert. lett megszerezve, valószínűleg a rendelkezési alaptól ő herczegsége számára — hét hónapra.

Hogy miként jutott drága pénzen a het hónapos mandátumhoz az elvét szegre akasztott s hitelagytott herczeg, mint a függetlenségi 48-as és zsidóellenes párt egyik főtenyezője e kerületben, nem mulaszthatom el. sőt szent kötelességnek tartom az igazsághoz híven előadni a tényállást úgy a mint következik.

Ugyanis a választást megelőző néhány héten át minden községben drágán fizetett muzsikaszó mellett folyt tozódva az etetés és itatás, nemely helyen a község házában a bíró által csapra ütött hordóból. (Ezt tanukkal is beigazolhatom.) S ha most mindehhez hozzávesszük — néhány hazafias érzelmű tisztviselőt kivéve — a megyei tisztviselők, 3—4 járásból összeröfönt szolgáló, püspöki gazdatisztek és nagyszámu zsidók lóto-futó korteskedéseit. — bizonyára nem nagy érdeme s dicsősége lehet a kerületben csendőrök fedezet alatt körutat tett herczegnek a megválasztásában.

A valódi érdem s győzelmi dicsőség nem lehet a baromkert megvásárolt s fizetett Odessalchly-také. hanem a Méreysta önzetlen hazafias érzelmű független pártiaké kik mindannyian egy árva fillér, fuvar és napidij nélkül ehezve s szomjazva szavazták le jelöltjükre. Érdeme van Mérey Lajosnak is, mert hiszen ő ezen korrumpált kerületben a polgárok egyenes felhívására garas nélkül tüzte ki s lo bogtatta a függetlenség zászlóját, mely alatt az ő hívei nemcsak s óval hirdették, hanem tettel is bebizonyították hazafiságukat, mert saját penzükön s nem a másén szavaztak.

Hiszen ha Mérey a kormánypart 15—16 ezer frtjával szemben csak 2 ezer frtot is áldoz és úgy lep ki a sikra, remek szónoki tehetségével ő herczegséget gárdájával együtt kutyaszoritóba kergetve, semmisítette volna meg.

Igen! Fehéjzva dicsekvő kormányparti urak! Azon 1675 Odessalchly után itélve, ne méltóztassanak képzelní, hogy itt a kormánypart többségben van. — sem azt, hogy a 495 Méreysta a független párt töredéke. — Nem. Más az, ha valakit a hivatalnoksereg csendőrök védelme alatt tolvaj erőszakol a nép nyakára, s egészen más az, mikor a nép zuhogó eső daczára roppant lelkesedése saját akaratóból siet jelöltje elé s fogadja örömrivalgás közt.

A herczeget — úgy látszik felsőbb parancsra — a nép zsírján elősdiék, a kormány csatlósi kísérték és fogadták — szolgálalküségéből. Méreyt, mértföldre elébe sietett polgári lovasok várták és kísérték a községekbe, hol leirhatlan lelkesedéssel, egetverő eljenzes faklyaszene és mozsarak durrogásai között várták választói.

Más tehát az urának parancsára „fizetett eseléd” kötelességből tette, — s egészen más a szivből fakadt lelkesedés s polgári akarat.

Ennyit az igazság érdekében a vaág-vecsei kerület f. évi junius 23-iki képviselő-választás mozzanatáról s most feleljen az elfogulatlan hazafiság, hogy: kié az érdem?

* * *

„Zurück ungarische Hunde!”

A választásnál felesleges számmal kivonult katonaság ellen eszeágában sem volt valakinek demonstrálni még akkor sem midőn a járás szolgabírája szuronyos csendőrökkel a basáskodó prefektus székhelyéről atvonulni akaró Méreystát, megyei közköltésen rögtönzött hidról a késedelmesen járó kompra kényszerítette

A szavazás megkezdődött s folyt csendesen mindkét részről mindaddig, míg a járás fő- és alszolgabírájának parancsára a független pártiakat jelző póznán kívül hátrább nem szoritotta a Méreystákat a katonaság, kik közül egy dühében neki vadult strázsamester nemzeti magyar önéretünket vérg sértő kifejezését nem hangoztatta: „Zurück ungarische Hunde!” (Vissza magyar kutyák!) Erre aztán a Hentzi-Janszky-fele tüntetés következett: „Le a fekete-sárgákkal!” „Kutya német magyar kenyeret eszel!” „Eljen Kossuth!” „Eljen a függetlenség!”

KÖZGAZDASÁG.

— Rionione Adriatica di Sicurta es. kir. szab. biztosító társaság Triesztben. Ezen társulat évi rendes közgyűlése, melyen az 1885-ki forgalmi év zárszámadásai és üzletjelentése tárgyalatt, ez év junius hó 23-án tartott meg Triesztben; a terjedelmes minden üzletágazatot feltűntető üzletjelentés rövid kivonatát következőkben ismertetjük: I. Életbiztosítások: 1885-ben 8,679,444 frt tőke és 18,599 frt járadékra lett kötvény kiállítva. 1885. decz. hó 31-én érvényben volt biztosítások 36,877,045 frt tőke és 81,237 frt járadékra ragtak, s e szerint a tiszta emelkedés 4,318,750 frt biztosított tőke és 13,787 frt járadék. Ezen osztály díjbevétele 308,304 frttal emelkedett mult év ellenében és 1,595,158 frtra rugott. Haláleset-, tulélesi- és kibazásítási biztosítás fejében 695,285 frt fizetett ki, mely összegből 43 ezer 979 frt vészbiztosítókra esik. Azonkívül 144,081 frt függőben levő haláleseti és tulélesi biztosítások fedezésére tartalékba helyeztetett. A díjtartalék 1885. december hó végével 7,447,390 frt volt, mely összegből 844,952 frt a viszbiztosításokra esik, s ez szerint 526,388 frt tiszta emelkedés mutatkozik. — II. Eleui (tűz-, szállítmány- és jégkár) biztosítások. A díjbevétele ezen három ágazatnál 7,770,654 frt volt. Károkkért 5,282,481 frt fizetett ki, mely összegből 2,088,974 frt a vészbiztosítók terhére esik. Azonfelül 200,022 frt függőben levő károk fedezésére tartalékba helyeztetett. Viszontbiztosításra ezen három ágazatban 3,137,244 frt adatott ki. — A készpénztartalék a tűzbiztosítási ágazatnál 1,530,362 frt és a szállítmány biztosítási ágazatnál 15,374 frtot tesz ki. — A több évi tűzbiztosítás díjtartalék tárazója 17 millió 802,536 frtra rug. A Rionione létezése óta kerek 127 és fél millió forintot fizetett ki károkkért. Az 1885. évi üzleteredmény igen kielégítő volt, mely kedvező eredmény eléréséhez többé-kevésbé minden ágazat hozzájárult. A nyeresemény 482,078 frt 24 kr, mely összegből első ízben 150,000 frt a jégkárbiztosítási tartalék emelésére és 45,335 frt 50 kr az árfolyam ingadozás tartalékának emelésére fordított. — A maradékból alapszabályszerűleg az általános nyeresemény-alaphoz 51,114 frt 50 kr csatoltatt, mely összeg, valamint az osztalék és a társulat hivatalnokai takarék és nyugdíjpénztára részére adományozott összeg levonása után 183,235 frt 89 kr marad a részvényeseknek osztalékul. Az osztalék részvényen kint 55 frtban állapítottat meg (1884-ben 50 forint volt) és jul. hó 1-től kezdve fizetett ki. — A tartalékok 1885-ben 825,445 forinttal emelkedtek és december hó végével 9,815,258 forintra ragtak, mely összeg következőleg osztódik el: az életbiztosítási ágazat díjtartaléka 6,602,439 forint, a tűzbiztosítási ágazat díjtartaléka 1,530,362 forint, a szállítmány biztosítási ágazat díjtartaléka 15,374 frt, a jégkárbiztosítás külön tartaléka 550,000 frt, az A. mérlegárfolyam ingadozásainak tartaléka 181,093 frt, a B. mér-

legárfolyam ingadozásainak tartalékalapja 152,809 frt, az életbiztosítási osztály külön nyereséménytartaléka 150 ezer frt és a nyeresemény tartalékalap 633,181 frt. A közgyűlés által meghatározott alapszabályváltoztatások a társulat alapszabályszerű tartamának meghosszabbítását és az évi közgyűlésekhez való meghívás idejének megrövidítését illeték. Az alapszabályok értelmében történt választások eredménye: Reinelt Károly báró a trieszti kereskedelmi és iparkamara elnöke és Morpurgo Marco báró az osztr.-magy. Lloyd-társulat elnöke igazgatónak és pedig előbbi ismét, utóbbi az elhalálozott Landauer Gusztáv helyett választott meg; Afenduli György és Pojai Alberti Emil gróf felügyelővé újból megválasztott.

Budapesti tőzsde.

Érték-tőzsde.

— julius 1-én.

Lapunk zártakor jegyezték a következő árákat:

Magyar aranyjár. 4%.....	105.50
„ papírjáradék	95.40
Osztrák hitelrészvény.....	279.80
Magyar hitelbank.....	285.60
Jelzálogbank	128.—
Magyar földhitelintézeti zálog levél 4 1/2 %.....	99.85
Osztrák-magyar bank zálog levél 4 1/2 %.....	102.50
Cs. kir. kör. arany	5.84
20 frankos arany.....	10.03
Német márka.....	62.—

Gabona-tőzsde.

Lapunk zártakor jegyezték:

Buza, bányási.....	76—81 kg.	7.80—8.40
„ tiszavidéki.....	76—81 „	7.70—8.15
„ pestvidéki.....	76—81 „	7.70—8.10
„ fejmegyei.....	76—81 „	7.75—8.20
„ bácskai.....	76—81 „	7.70—8.35
„ északmagyarországi.....	76—81 „	7.40—7.80
rozs.....	70—72 „	6.—6.10
árpa takarmány.....	60—63 „	5.10—5.30
„ égetni való.....	62—64 „	5.50—6.40
„ sörfőzdei.....	64—66 „	6.90—7.95
zab.....	39—41 „	6.—6.50
tengeri új bányási.....	75 „	5.15—5.20
„ másnemű.....	73 „	5.10—5.15
köles.....	— „	4.40—4.90
káposzta repce.....	— kg.	—
repeze, új.....	— „	—

Marhavásár.

P o z s o n y, junius 28-dikán. A mai szarvas-marhavásárra 1305 drb hizott marhát hajtottak föl, köztük 1040 drb magyar ökröt, 233 drb német ökröt, 1 drb magyar tehenet, 20 drb német tehenet, 5 drb magyar bikát, 4 drb német bikát, — drb bivalyt. Élénk irányzat mellett a következő árak jegyeztettek: magyar ökör 51.—60.— frt, német ökör 52—60 frt.

B é c s, junius 28-dikán. Felhajtott 2870 darab, még pedig 947 magyar, 1475 lengyel és 448 német faj. Az üzlet lefolyása nehézkes volt. Az árak egyes esetekben 50 krtól 1 frtig emelkedtek. Fizettek: magyar ökör 50—58 frt, galicziai 49—56, német 50—60 frt.

Sertés-üzlet.

Budapesti sertésvásár. (A kőbányai sertéskereskedelmi-csarnok jelentése.) Junius 30-án. Az üzlet változatlan. Magyar urasági öreg, nehéz 39 —40.—, Magyar urasági fiatal, nehéz 42.—42.50, közép 42.50—43.50, könnyű 43.—44.—, Szedett nehéz 40.—41.—, közép 42.—43.—, könnyű 43.—44.—, Szerbiai nehéz 41.—42.—, közép 41.—42.—, könnyű 41.50—42.50. Romániai könnyű 42.—.

B é c s i sertésvásár, junius 27-én. Fölhajtott összesen 6765 darab, még 4-én. Fölhajtott nehéz bakonyi, 2580 silányabb, 299 pedig 1264 gyar árú 50 krtól 1 frtig cső 21 súlód. Masszállítmány s a gyengülő zsír akcentek a nagy tében. Súlód szilárdabb. F. adékárak következők: 37—38.50, silányabb 32.— fizettek: nehéz bakonyi lonna 40—41, disznós: —36, súlód 35—43, szárr 44—45 frt. Mind 100 kiló.

Felelős szerk

szabó SZALAY KÁROLY.